

استفاده از مدل رگرسیون کاکس در تعیین عوامل موثر بر ادامه تحصیل در فارغ التحصیلان مقطع کاردانی رشته‌های بهداشتی در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

محمود مباحثی^{۱*}، سلیمان خیری^۲، سیف الله برجیان بروجنی^۳، سیف الله بخشی^۴، برزو خالدی فره^۵

۱- دانشیار، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۲- دانشیار، گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۳- مربی، گروه میکروبیولوژی و ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۴- کارشناس بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

۵- استادیار، گروه جراحی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، شهرکرد، ایران.

تاریخ دریافت: ۹۲/۷/۱۵ تاریخ پذیرش: ۹۲/۱۱/۳۰

چکیده

مقدمه و هدف:

این مطالعه با هدف تعیین عوامل موثر بر ادامه تحصیل فارغ التحصیلان کاردانی رشته‌های بهداشت انجام شد.

مواد و روش‌ها:

در این مطالعه توصیفی تحلیلی پرونده آموزشی کلیه فارغ التحصیلان رشته‌های بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد از سال ۱۳۶۵ تا سال ۱۳۸۶ بررسی و با استفاده از چک لیست محقق ساخته و تماس تلفنی با افراد اطلاعات جمع آوری گردید. سپس با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و براساس مدل رگرسیون کاکس تجزیه و تحلیل گردید.

نتایج:

از ۳۹۸ فارغ التحصیل کاردانی بهداشت ۱۴۰ نفر (۳۵/۲٪) مرد و بقیه زن بودند. سن فارغ التحصیلان بین ۲۰ تا ۳۹ با میانگین $25 \pm 2/2$ سال بود. ۲۰۶ نفر (۵۱/۸٪) به مقطع بالاتر راه یافته بودند. بر اساس مدل رگرسیون کاکس، عواملی چون سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت و معدل دانشگاه از عوامل اصلی موثر بر ادامه تحصیل بودند و سایر عوامل همچون رشته تحصیلی، دوره تحصیلی و معدل دیپلم تاثیری بر شانس ورود به مقطع بالاتر نداشتند.

نتیجه گیری:

عوامل موثر بر ادامه تحصیل باید به صورت یک مجموعه دیده شود تا قبل از افزایش سن و ایجاد مشغله‌های دیگر در زندگی افراد، زمینه برای ادامه تحصیل فراهم گردد.

کلیدواژه‌ها:

ادامه تحصیل، دانشجویان، عوامل مؤثر، مدل رگرسیون کاکس

مقدمه

یا عدم قبولی این سوال را ایجاد می کند که چه عواملی می تواند در این مکانیسم موثر باشد.

در ارزیابی اثربخشی یک نظام آموزشی درباره مطلوبیت برون داد نهایی و پیامد ها در مقایسه با اهداف نظام قضاوت بعمل می آید. یکی از موارد برون داد نهایی در نظام آموزشی دانشگاهی دانش آموختگان هستند که سه جنبه سطح دانش و مهارت های کسب شده، نگرش و آثار برابری فرصت های آموزشی را شامل می شود. بر اساس یافته های پژوهش روحی و همکاران، در میان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان، دانشجویان دانشکده پرستاری و مامایی از بالاترین انگیزه تحصیلی برخوردار بوده و دانشجویان دانشکده پزشکی و پیراپزشکی در مراتب بعدی قرار داشتند و عوامل متعددی مانند ویژگی های شخصیتی، سن، جنسیت و سال تحصیلی بر انگیزه تحصیلی موثر بودند^(۲). مطابق یافته های هاشمی

تربیت نیروهای متخصص، ایجاد اشتغال و استفاده از خدمات آنان در زمره مشغله های مهم هر سیستم مدیریتی است. بدیهی است هنگامی که کسب مهارت و ایجاد تخصص های مختلف با نیازهای جامعه هماهنگ باشد از هدر رفتن منابع مالی و ایجاد روحیه ناامیدی در قشر جوان و فرهیخته جامعه که بعنوان سرمایه های توانمند و منابع انسانی مطرح هستند جلوگیری می گردد^(۱). دانشگاه های علوم پزشکی کشور همه ساله پذیرای تعدادی از جوانان برای ادامه تحصیل در رشته بهداشت هستند. از طرفی اشتیاق دانشجویان به ادامه تحصیل و کسب درجات بالاتر علمی دانشگاه ها و برنامه ریزان آموزشی را به فعالیت هایی مانند ایجاد آموزشگاه ها، کتب کمک آموزشی و تهیه تست های آمادگی و موارد مشابه ناگزیر کرده است. با این حال جدای از این مسایل، قبولی

برای هر یک از نمونه ها تکمیل گردید. روش نمونه گیری سرشماری بود، چنانچه تأییدیه تحصیلی برای مقطع بالاتر در پرونده آموزشی موجود بود بعنوان دانشجوی ادامه تحصیل داده در مقطع بالاتر و چنانچه تأییدیه تحصیلی در پرونده دانشجو نبود بعنوان دانشجوی ادامه تحصیل نداده تعریف می شد. سایر اطلاعات مورد نیاز برای تکمیل چک لیست موارد زیر بود: سن، جنس، تأهل، اشتغال، محل سکونت (بومی، غیربومی)، رشته تحصیلی کاردانی، دوره تحصیلی (روزانه، شبانه)، معدل دیپلم و معدل کاردانی. همچنین با استفاده از شماره تلفن موجود بر روی پرونده با افراد پذیرفته شده در مقطع بالاتر تماس گرفته شد و در مورد آیتام های مدت زمان انتظار برای ادامه تحصیل و قبولی در مقطع بالا، دانشگاه پذیرفته شده و رشته پذیرفته شده سؤال و آیتام های فوق تکمیل گردید. جهت رعایت اخلاق در پژوهش، مطالعه پس از کسب مجوز از معاونت تحقیقات و فناوری و حراست دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد انجام شد و اسامی دانشجویان محرمانه باقی ماند همچنین نتایج به دست آمده عینا به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه ارائه گردید. پس از ورود اطلاعات به نرم افزار SPSS نسخه ۱۶، زمان انتظار تا قبولی در مقطع بالاتر به عنوان زمان بقا و قبولی یا عدم قبولی در مقطع بالاتر به عنوانی اندیس سانسور تعریف گردید و تجزیه و تحلیل داده ها بر اساس مدل رگرسیون کاکس انجام گرفت.

یافته ها:

در مجموع ۳۹۸ فارغ التحصیل کاردانی بهداشت وارد مطالعه شدند که ۱۴۰ نفر (۳۵/۲ درصد) مرد و بقیه زن بودند. سن افراد در زمان فارغ التحصیلی بین ۲۰ تا ۳۹ با میانگین $25 \pm 22/2$ سال بود. ۵۲ نفر (۱۳/۱ درصد) از افراد در زمان فارغ التحصیلی متأهل، ۱۸۴ نفر (۴۶/۲ درصد) روزانه، ۲۴۷ نفر (۶۲/۱ درصد) بومی و ۱۱ نفر (۲/۸ درصد) شاغل بودند. از نظر رشته تحصیلی، ۱۵۵ نفر (۳۸/۹ درصد) بهداشت محیط، ۱۷۷ نفر (۴۴/۵ درصد) بهداشت خانواده و ۶۶ نفر (۱۶/۶ درصد) رشته مبارزه با بیماری ها بودند. معدل دیپلم فارغ التحصیلان بین ۱۱ تا ۱۹/۴۳ با میانگین $15/49 \pm 11/84$ و معدل دوره کاردانی آنها بین ۱۱/۰۵ تا ۱۷/۹۷ با میانگین $15/10 \pm 11/25$ بود.

در مجموع، ۲۰۶ نفر (۱۲/۴ زن و ۸۲ مرد) (۵۱/۸ درصد) به مقطع بالاتر راه یافته بودند. مدت زمان انتظار تا قبولی در مقطع بالاتر برای راه یافتگان از صفر تا ۲۳ نیمسال با میانه ۲ نیمسال بود و ۲۹/۶ درصد آنها بدون وقفه به مقطع بالاتر راه یافتند.

نتایج مدل رگرسیون کاکس در تبیین عوامل موثر بر ادامه تحصیل فارغ التحصیلان کاردانی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد در جدول شماره ۱ آمده است. بر اساس این مدل، عواملی چون سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت و معدل دانشگاه از عوامل اصلی موثر بر ادامه تحصیل فارغ التحصیلان کاردانی بهداشت بودند. افزایش سن شانس ورود به دوره بالاتر را کاهش و بالا بودن معدل دانشگاه شانس قبولی را افزایش می دهد. شانس ورود به دوره بالاتر برای مردان بیشتر از زنان، برای مجردین بیشتر از متأهلین و برای دانشجویان بومی کمتر از دانشجویان غیر بومی بوده است. همچنین وضعیت اشتغال به صورت جزئی بر شانس ورود به مقطع بالاتر موثر بوده است به طوری که شانس

پور و همکاران، از مهمترین دلایل تمایل به ادامه تحصیل، تمایل به استخدام در دانشگاه، توصیه خانواده و ارتباط بیشتر با مردم گزارش گردید؛ ضمن اینکه دلایلی همچون کسب موقعیت اقتصادی بهتر، دسترسی به کار بهتر و بیشتر، کسب موقعیت اجتماعی بهتر و دسترسی به معلومات بیشتر از بی اهمیت ترین دلایل دانشجویان در این زمینه بودند^(۳). در مطالعه صابریان و حاجی آقاخانی، اکثریت دانش آموختگان رشته پرستاری (۶۰/۲۱ درصد) ادامه تحصیل نداده و فقط ۱۲/۹ درصد در مقطع کارشناسی ارشد و بالاتر پرستاری و ۶۱/۲ درصد در مقاطع بالاتر رشته های غیر پرستاری ادامه تحصیل داده بودند، ۲/۱۶ درصد با حفظ شغل پرستاری مدرک دیگری اخذ نموده و ۱۶/۱۲ درصد وضعیت ادامه تحصیل را مشخص نکرده بودند. این درشرایطی است که ۶/۴۵ درصد آنان تغییر رشته و شغل داده اند^(۴).

مقایسه میانگین های دو گروه دانشجویان دختر و پسر در مؤلفه های انگیزه تحصیلی در پژوهش یوسفی و همکاران نشان داد که پسران از انگیزه کوشش و رقابت جویی بالاتری برخوردارند و دلیل احتمالی آن به مسؤولیت های آینده آنان، نظیر تهیه مسکن، اداره زندگی و سرپرستی خانواده یا تمایل رسیدن به موفقیت شغلی بهتر در آینده باز می گردد^(۵). هاشمی نیز نشان داد که مهمترین دلایل عدم علاقمندی دانشجویان شامل خسته شدن از تحصیل، مشکلات ناشی از موفقیت در امتحان تخصصی و شروع کار بلافاصله پس از فراغت از تحصیل است^(۶). با توجه به دلایل مختلفی که در مطالعات پیشین مطرح شده است و از آنجا که در بررسی مطالعات موجود، مطالعه ای با محوریت عوامل موثر بر ادامه تحصیل در فارغ التحصیلان رشته های بهداشتی یافت نشد و از آنجا که رشته های بهداشتی به دلیل ارائه خدمات برای سلامت جامعه اهمیت ویژه ای دارند و تمایل به ادامه تحصیل در هر رشته ای نیازمند وجود علاقه و انگیزه برای ادامه تحصیل می باشد؛ همچنین با توجه به رویکرد گسترش تحصیلات تکمیلی در کشور و لزوم وجود فارغ التحصیلان در مقطع کارشناسی، ورود فارغ التحصیلان کاردانی به دوره کارشناسی حائز اهمیت است، لذا شناخت و پی بردن به عوامل تاثیر گذار در ایجاد انگیزه جهت ادامه تحصیل به نظر لازم می رسد تا با مشخص شدن عوامل موثر، مسئولان امر در آینده با اتخاذ راهکارهای موثر و برنامه ریزی کارآمد راه برای ادامه تحصیل این قشر از دانشجویان را هموار سازند بنابراین مطالعه ی حاضر با هدف تعیین عوامل موثر بر ادامه تحصیل در فارغ التحصیلان رشته های کاردانی بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد طراحی گردید.

روش کار:

در این مطالعه توصیفی تحلیلی، جامعه آماری کلیه دانشجویان رشته های بهداشت بودند که در طی سال های ۱۳۶۵ تا ۱۳۸۶ از دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد فارغ التحصیل شده بودند. جمع آوری داده ها با مطالعه پرونده تحصیلی دانشجویان مقطع کاردانی رشته های بهداشت (با گرایش های خانواده، محیط، مبارزه با بیماری ها) که در سال های ۱۳۶۵ تا ۱۳۸۶ فارغ التحصیل شده بودند توسط ۲ نفر پژوهشگر (دانشجوی کارشناسی ارشد بهداشت) انجام و چک لیست محقق ساخته که بر اساس اهداف پژوهش تهیه شده بود

قبولی برای شاغلین به صورت جزیی کمتر از افراد غیر شاغل بوده است. دوره تحصیلی و معدل دیپلم تأثیری بر شانس ورود به مقطع بالاتر با وجود عوامل یاد شده فوق، سایر عوامل همچون رشته تحصیلی، نداشته اند.

جدول شماره ۱: عوامل موثر بر ادامه تحصیل فارغ التحصیلان رشته بهداشت علوم پزشکی شهرکرد بر اساس مدل رگرسیون کاکس

فاصله اطمینان ۹۵٪ شانس						
متغیر	بر آورد ضریب	خطای معیار	میزان معنی داری	بر آورد شانس	حد بالا	حد پایین
سن	-۰/۱۶۲	۰/۰۵۴	۰/۰۰۳	۰/۸۵۱	۰/۹۴۵	۰/۷۶۵
جنس	-۰/۴۸۷	۰/۲۳۳	۰/۰۳۷	۰/۶۱۴	۰/۹۷۱	۰/۳۸۹
تاهل	۱/۰۳۵	۰/۳۴۸	۰/۰۰۳	۲/۸۱۳	۵/۵۶۷	۱/۴۲۴
رشته تحصیلی	-	-	۰/۲۶۳	-	-	-
محیط در برابر مبارزه	۰/۲۵۰	۰/۲۳۵	۰/۲۸۶	۱/۲۸۵	۲/۰۳۵	۰/۸۱۱
خانواده در برابر مبارزه	-۰/۰۳۵	۰/۳۰۷	۰/۰۰۹	۰/۹۶۶	۱/۷۶۳	۰/۵۲۹
دوره (شبهانه / روزانه)	-۰/۰۱۴	۰/۱۶۶	۰/۰۳۲	۰/۹۸۶	۱/۳۶۶	۰/۷۱۲
سکونت (بومی / غیر بومی)	-۰/۵۱۸	۰/۱۵۹	۰/۰۰۱	۰/۵۹۵	۰/۸۱۳	۰/۴۳۶
وضعیت اشتغال	۱/۲۳۳	۰/۶۲۹	۰/۰۵۲	۳/۳۹۹	۱۱/۶۵۹	۰/۹۹۱
معدل دیپلم	-۰/۰۰۲	۰/۰۵۵	۰/۰۷۵	۰/۹۹۸	۱/۱۱۲	۰/۸۹۶
معدل دانشگاه	۰/۲۵۱	۰/۰۷۷	۰/۰۰۱	۱/۲۸۶	۱/۴۹۵	۱/۱۰۶

بحث:

تکمیلی راه یافته بودند. مسلماً افرادی که در طول تحصیل در مقاطع پایین تر، انگیزه و تلاش بیشتری برای مطالعه دارند و نمرات بهتری کسب می کنند بیشتر علاقه مند به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر هستند.

مطابق نتایج شانس ورود به دوره بالاتر برای دانشجویان بومی کمتر از دانشجویان غیر بومی بوده است که شاید علت این موضوع نبود دوره های تحصیلات تکمیلی رشته های بهداشت تا چند سال گذشته در دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد باشد. چرا که مسائل مرتبط با ادامه تحصیل در دانشگاه های دیگر به خصوص برای خانم های بومی، از عوامل مهم تأثیرگذار بر ادامه تحصیل می باشد.

در مطالعه هاشمی پور و همکاران^(۳) حدود ۷۳ درصد دانشجویان تمایل به ادامه تحصیل را بیان کرده بودند. در مطالعات اندرسون و بیل^(۷) و هاشمی^(۶) به ترتیب ۶۲/۸ و ۷۸/۵ درصد از دانشجویان تمایل به ادامه تحصیل داشته اند. این یافته ها با مطالعه حاضر همخوانی دارد به گونه ای که در این مطالعه نیز، حتی در گروه ادامه تحصیل نداده حدود ۸۲ درصد در آزمون شرکت کرده بودند.

همچنین نتایج مطالعه هاشمی پور و همکاران^(۳) نشان داد که زنان بیشتر از مردان تمایل به ادامه تحصیل داشتند و این مورد هم مشابه مطالعه حاضر می باشد به طوری که در این مطالعه درصد بیشتری از دختران نسبت به پسران در آزمون مقاطع بالاتر جهت ادامه تحصیل

در این پژوهش، ارتباط بین ادامه تحصیل و متغیر جنس به گونه ای بود که نشان داد پسران بیشتر از دختران ادامه تحصیل داده اند؛ این در حالیست که درصد بیشتری از دختران نسبت به پسران در آزمون مقاطع بالاتر جهت ادامه تحصیل شرکت کرده بودند اما قبول نشده بودند.

بین ادامه تحصیل و سن رابطه ای معنی دار و غیر مستقیم وجود داشت به صورتی که ادامه تحصیل در افراد با سن کمتر بیشتر بود. دلیل احتمالی که می توان برای این نتیجه آورد این است که با افزایش سن فرد وارد مراحل دیگری از زندگی مانند ازدواج و مسائل مربوط به آن می شود لذا شاید کمتر به فکر ادامه تحصیل باشد. بر این اساس افزایش سن مانع اصلی ادامه تحصیل می باشد؛ لذا توصیه به ادامه تحصیل در سنین پایین تر قبل از ورود به دوره های بعدی زندگی ضروری است.

همچنین بین ادامه تحصیل و متغیر تأهل ارتباط معنی دار وجود داشت به گونه ای که افراد مجرد بیشتر ادامه تحصیل داده بودند. شاید دلیل این مطلب مشغله فکری و کاری کمتر در افراد مجرد باشد. افرادی که هنوز ازدواج نکرده اند با سایر مشکلات زندگی درگیر نشده اند و وقت آزاد بیشتری برای مطالعه و ادامه تحصیل دارند.

ارتباط مستقیمی بین معدل کاردانی با قبولی در مقاطع بالاتر وجود داشت و افرادی که معدل آنها بالاتر بود بیشتر به مرحله تحصیلات

References

- 1- Malakootian M, Parvaresh A. Evaluation of the situation of employment of the graduates of the field of the environmental health in Iran between 1996 to 2003. *koomesh*. 2004; 5 (2): 33-40. [In Persian].
- 2- Roohi G, Asayesh H. Students' Academic Motivation in Golestan University of Medical Sciences Iranian J Med Educ. 2012; 12 (3): 152-159 [In Persian]
- 3- Hashemipour M, Navabi N. investigation of factors affecting study in various fields of specialization in dental students of South-East Iran. *Iranian J Med Educ*. 2012; 11 (8): 979-982. [In Persian]
- 4- Saberian M, Haji Aghakhani S. Study of Job Future of Semnan Nursing School Graduates. *Iranian J Med Educ*. 2003; 3 (1): 53-9.
- 5- Yousefi A.R, Ghasemi G.R, Firouznia S. Relationship between progress motivation and academic achievement in medical students Isfahan. *Iranian J Med Educ*. 2009; 9 (1): 79-85. [In Persian]
- 6- Mahmood Hashemi H. Evaluation of interest to specialties of dentistry in students of four dental universities in Tehran. *J Islamic Dent Assoc of Iran* 2001; 13 (38): 59-73. [In Persian]
- 7- Anderson RJ, Beal JF. Professor P. M. C. James --an appreciation. His work in academic dental public health and the specialty. *Community Dent Health*. 1993 Sep; 10(3): 213-6.
- 8- Rashidinezhad H.R, Mortazavi S.M.J. Increased female/male student ratio and the higher academic achievement of the female students of Rafsanjan University of Medical Sciences in academic Year 2003-2004. *Journal Of Rafsanjan University Of Medical Sciences and health services*; Summer 2005; 43 (15): 180-185. [In Persian]
- 9- McDonough CM, Horgan A, Codd MB, Casey PR. Gender differences in the results of the final medical examination at University College Dublin. *Med Educ*. 2000; 34(1): 30-34. McDonough CM1, Horgan A, Codd MB, Casey PR. Gender differences in the results of the final medical examination at University College Dublin. *Med Educ*. 2000 Jan; 34(1): 30-4.

شرکت کرده بودند اما درصد قبولی دختران کمتر بود که این مورد با نتایج مطالعه رشیدی نژاد و مرتضوی^(۸) همخوانی ندارد. در آن مطالعه در حالی که دختران جمعیت غالب شرکت کننده هر رشته ای را تشکیل داده بودند در آزمون های درسی نیز از موفقیت بیشتری برخوردار بودند. در مطالعه ای هم که در ایرلند^(۹) انجام شد نتایج حاکی از موفقیت تحصیلی بیشتر در دانشجویان دختر بود. شاید دلیل تفاوت در نتایج، متفاوت بودن جمعیت تحت مطالعه باشد چون در دو مطالعه دیگر دانشجویان پزشکی و دندانپزشکی در حال تحصیل جامعه مورد پژوهش را تشکیل داده بودند و در نهایت هم محققین نتیجه گیری کردند که تفاوت نمرات دانشجویان دختر و پسر ارتباطی با میزان استعداد تحصیلی دانشجویان نداشته و دلیل آن کاهش انگیزه دانشجویان پسر برای مطالعه پس از ورود به دانشگاه می باشد. این مورد به نوعی با مطالعه حاضر که در آن دانشجویان پسر به نسبت کمتری در آزمون مقاطع بالاتر شرکت کرده بودند نیز همخوانی دارد.

نتایج مدل کاکس نشان داد که با وجود اثر عوامل سن، جنس، وضعیت تأهل، محل سکونت و معدل دانشگاه دیگر عوامل همچون رشته تحصیلی، دوره تحصیلی و معدل دیپلم اثری بر ادامه تحصیل نداشته اند. در واقع رشته تحصیلی، دوره تحصیلی و معدل دیپلم به عنوان عوامل ثانوی می باشند. با وجود معدل دانشگاه، معدل دیپلم نقشی نخواهد داشت؛ زیرا معدل دانشگاه می تواند نمایانگر وضعیت تحصیلی دوره کاردانی فرد باشد که قطعاً ارتباط مستقیم با قبولی در مقطع بالاتر دارد.

چون کاردانی رشته بهداشت از نظر سطح توانایی عمومی دانشجویان همگن می باشد لذا می توان چنین نتیجه گرفت که رشته تحصیلی نیز عامل اصلی برای ادامه تحصیل نیست. همچنین شبانه یا روزانه بودن دانشجو نقشی در قبولی به مقطع بالاتر نداشته است؛ علت این مسئله این است که گرچه به ظاهر دوره شبانه و روزانه جدا بوده اند اما اساتید و شیوه آموزشی و محیط آموزشی برای هر دو گروه یکسان بوده است.

■ نتیجه گیری:

از مجموع نتایج این تحقیق می توان چنین نتیجه گیری نمود که عوامل مؤثر بر ادامه تحصیل باید به صورت يك مجموعه دیده شود و باید قبل از افزایش سن و بروز مشغله های دیگر در زندگی افراد با ایجاد امکانات لازم جهت ادامه تحصیل در رشته هایی که امنیت شغلی جوانان را در آینده تامین کند زمینه را برای ادامه تحصیل فراهم نمود.

■ تشکر و قدردانی:

این مقاله حاصل از طرح تحقیقاتی مصوب به شماره ۸۰۵ بوده و لذا بر خود لازم می دانیم از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد به جهت حمایت مالی و معاونت محترم آموزشی دانشگاه به جهت همکاری در اجرای طرح پژوهشی تشکر و قدر دانی نماییم.